

การกำผลงานทางวิชาการเพื่อดำรงตำแหน่งวิชาการของอาจารย์คณะศิลปศาสตร์
Academic Works for Academic Position
of the Faculty of Liberal Arts Lecturers

ทรงสิริ วิชิรานนท์^{1*}

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มทร.พระนคร กรุงเทพฯ 10300

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการผลิตผลงานทางวิชาการ ศึกษาความรู้ความเข้าใจ ในการทำผลงานวิชาการ เหตุผลที่ผลิตผลงานทางวิชาการ ปัญหาอุปสรรคในการผลิตผลงานทางวิชาการและ ความต้องการการสนับสนุนการผลิตผลงานทางวิชาการของคณาจารย์คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมนังคศิลาพระนครจำนวน 73 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป (SPSS) สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่าอาจารย์คณะศิลปศาสตร์ มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับผลงานวิชาการและหลักเกณฑ์วิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการระดับปานกลาง เหตุผลที่อาจารย์ต้องการทำผลงานทางวิชาการสูงสุด คือ ตอบสนองความต้องการค้ำจุนตัวเอง และเหตุผล ที่ไม่ต้องการทำผลงานทางวิชาการสูงสุด คือ ไม่มีแรงจูงใจที่ดีพอ ปัญหาและอุปสรรคในการทำผลงานทางวิชาการ มากที่สุดคือ ต้องทำงานอื่นนอกเหนือการสอน สำหรับความต้องการให้สนับสนุนการทำผลงานทางวิชาการ มากที่สุด คือ ช่องทางการให้ข้อมูลการผลิตผลงานวิชาการควรมีหลายช่องทาง การทดสอบด้วยค่าที่ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีปัญหาและอุปสรรคในการทำผลงานทางวิชาการต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

Abstract

This research aimed to study the conditions of academic work productivity; to study and understand rules and regulations so as to achieve academic position as well as the opinions on the academic work productivity and the need to support the academic work productivity of 73 of the lecturers of the Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon. Data analysis was done by SPSS. This study Data statistics were percentage, mean and standard deviation in terms of knowledge and understanding of rules and regulations in achieving academic position, the lecturers of Faculty of Liberal Arts understood the rules and regulations at the medium level The reason why they did not want to make an academic work was the lack of motivation. The obstacle in making the academic work mostly was because they were engaged in other works. As for the need to be supported in making the academic work, the lecturers required the faculty to provide them with various means of communications. T-test result showed that different obstacles significantly differ between different sex at .05 level.

คำสำคัญ : ผลงานวิชาการ ตำแหน่งวิชาการ

Keywords : Academic Work Productivity, Academic Position

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ songsiriird@hotmail.com โทร. 0-2282-9009-15 ต่อ 6093

1. บทนำ

1.1 ความสำคัญและความเป็นมา

สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทในการผลิตบุคลากรของประเทศให้มีความรู้ความสามารถเพื่อไปพัฒนาประเทศ โดยมีภารกิจหลัก 4 ประการ คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการวิจัย ด้านการให้บริการทางวิชาการ และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยจะทำหน้าที่ทั้ง 4 ประการนี้ ได้สมบูรณ์มากน้อยเพียงใดส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับการบริหารและบุคลากรของมหาวิทยาลัย ซึ่งก็คือ คณาจารย์ที่จะสร้างเสริมบรรยากาศทางวิชาการและขับเคลื่อนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ (Academic Excellency) ทั้งยังเป็นดัชนีชี้วัดศักยภาพมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัยอีกทางหนึ่งด้วย ดัชนีชี้วัดความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัยที่สำคัญตัวหนึ่งคือ ตำแหน่งทางวิชาการที่อาจารย์มหาวิทยาลัยได้รับซึ่งประกอบด้วยตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์

การดำรงตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษานั้นจะต้องผลิตผลงานทางวิชาการในลักษณะต่าง ๆ ตามที่กำหนด ทั้งนี้ผลงานวิชาการที่ผลิตนั้น จะต้องเป็นผลงานที่บ่งชี้หรือพิสูจน์ให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถ ประสิทธิภาพ และความชำนาญงานที่จะปฏิบัติงานในตำแหน่งทางวิชาการในรายงานใดตามหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งนั้น ๆ ที่ได้กำหนดไว้เป็นหลัก ซึ่งอาจเป็นผลงานการวิเคราะห์การวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ รายงาน บทความ ข้อเขียน หรือข้อเสนอแนะต่าง ๆ ผลการสอน การฝึกอบรม การ

ถ่ายทอดความรู้ การให้คำปรึกษา คำแนะนำ หรือผลงานให้บริการทางวิชาการ การปฏิบัติการทางวิชาการที่ต้องใช้ความสามารถในวิชาซีพอย่างสูง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นมหาวิทยาลัยใหม่ที่ได้รับการสถาปนาเป็นมหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2548 มีคณะในสังกัดทั้งสิ้นจำนวน 9 คณะ และได้กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อให้เป็นไปตามภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา โดยยุทธศาสตร์หนึ่ง ซึ่งมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญ คือ ยุทธศาสตร์การเพิ่มศักยภาพของอาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยมีกล่าวถึงมาตรการ อันดับแรกในการส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณวุฒิทางการศึกษาและตำแหน่งทางวิชาการให้สูงขึ้นอย่างมีมาตรฐาน ซึ่งตั้งแต่มิมีการสถาปนามหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยก็ได้มีการจัดโครงการอบรม การทำผลงานวิชาการมาอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ลัดส่วนการดำรงตำแหน่งวิชาการของอาจารย์ของมหาวิทยาลัยยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยตำแหน่งอาจารย์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ : รองศาสตราจารย์ : ศาสตราจารย์ เท่ากับ 30: 40: 20: 10 (อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน 2543) แต่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีอาจารย์ทั้งสิ้น 534 คน ดำรงตำแหน่งวิชาการเป็นอาจารย์ 404 คน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 130 คน และเมื่อพิจารณาเฉพาะคณะศิลปศาสตร์ ข้อมูลที่ปรากฏ คือ มีอาจารย์ทั้งสิ้น 73 คน มีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ 24 คน (ข้อมูล กองบริหารงานบุคคล ณ วันที่ 13 พฤษภาคม 2551) ซึ่งยังถือว่าจะต้องมีการพัฒนาและสนับสนุนให้มีการทำผลงานวิชาการมากขึ้น นอกจากเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์

กำหนด แล้วยังเป็นตัวชี้ถึงคุณภาพทางการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยด้วย

และที่ผ่านมา มีงานวิจัยหลายชิ้นที่ศึกษา
เกี่ยวกับผลงานทางวิชาการ เช่น จากการศึกษา
ของ เฉลียวศรี พิบูลชล และคณะ (2548: 68)
พบว่าปัจจัยที่เอื้อต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ
ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ ลिंगอำนาจความสะดวก
และการสนับสนุนจากผู้บริหาร ส่วนเหตุจูงใจให้
ผลิตผลงานวิชาการมากที่สุด คือ การทำผลงาน
เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และอุปสรรคในการ
ผลิตผลงานทางวิชาการมากที่สุด คือ การไม่มี
เวลาพอ รวมถึงผลงานศึกษาของศุภนิมิต ณ
เชียงใหม่ (2543: บทคัดย่อ) พบว่า ในด้าน
ทัศนคติ การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ
มหาวิทยาลัยควรมีการสัมมนาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์
การเข้าสู่ตำแหน่งอย่างต่อเนื่อง และควรมีงบ
ประมาณสนับสนุนการทำผลงานวิจัย นอกจากนี้
ผู้วิจัยเคยสอบถามอาจารย์หลายท่านในคณะ
ศิลปศาสตร์ ถึงสภาพการทำผลงานวิชาการ ซึ่ง
แต่ละท่านมีเหตุผล มีปัญหา อุปสรรคในการ
ผลิตผลงานวิชาการที่แตกต่างกัน

ด้วยปรากฏการณ์ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึง
สนใจที่จะศึกษาสภาพการผลิตผลงานวิชาการ
ความคิดเห็นที่มีต่อการผลิตผลงานวิชาการ
ปัญหาอุปสรรค ในการผลิตผลงานวิชาการ และ
ความต้องการสนับสนุน การผลิตผลงานวิชาการ
ของคณาจารย์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งผลการศึกษา
สามารถใช้เป็นแนวทางกำหนดนโยบาย หรือ
ทิศทางการพัฒนาอาจารย์ของคณะศิลปศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ
ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ

ของมหาวิทยาลัย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพการผลิตผลงานทาง
วิชาการของคณาจารย์ คณะศิลปศาสตร์ มหา-
วิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.2.2 เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจ ในการ
ทำผลงานวิชาการของคณาจารย์ คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.2.3 เพื่อศึกษาเหตุผลที่ต้องการทำผลงาน
ทางวิชาการของคณาจารย์ คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.2.4 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ในการ
ผลิตผลงานทางวิชาการของคณาจารย์คณะศิลป-
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.2.5 เพื่อศึกษาความต้องการ การสนับสนุน
การผลิตผลงานทางวิชาการของคณาจารย์ คณะ
ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
พระนคร

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตประชากร ได้แก่ คณาจารย์ทุก
คนในคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลพระนคร ที่ปฏิบัติการสอนในปีการ
ศึกษา 2551

ขอบเขตเนื้อหา สภาพการผลิตผลงานทาง
วิชาการ ความรู้ความเข้าใจในการทำผลงานวิชา
การ เหตุผลที่ต้องการทำผลงานวิชาการ ปัญหา
อุปสรรคในการผลิตผลงานทางวิชาการ และ
ความต้องการสนับสนุนการผลิตผลงานทาง
วิชาการ

ขอบเขตระยะเวลาการดำเนินการวิจัย เริ่มตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2550-30 กันยายน 2551

1.4 นิยามศัพท์

การทำผลงานวิชาการ หมายถึง การผลิต การสร้าง การทำ การสร้าง หลักฐานหรือเอกสาร จากความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ ของผู้จัดทำในรูปแบบของเอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอน หนังสือ บทความทาง วิชาการ ตำรา งานวิจัย การสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์

ตำแหน่งวิชาการ หมายถึง ตำแหน่งที่ผู้เป็น อาจารย์ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งโดย ผ่านการประเมินทางวิชาการ ได้แก่ ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ตามลำดับ

2. วิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เก็บข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถาม และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วย ระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

2.1 ประชากรเป้าหมาย

ประชากร คือ อาจารย์คณะศิลปศาสตร์ ที่ ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2551 จำนวน 73 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็น แบบสอบถาม แบ่งเป็น 5 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของอาจารย์ ลักษณะ เป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลงาน วิชาการ และหลักเกณฑ์วิธีการพิจารณา แต่งตั้ง บุคคลให้ดำรงตำแหน่งวิชาการลักษณะเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 3 เหตุผลที่ต้องการทำผลงานวิชา การ จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคในการทำผลงาน วิชาการ จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 5 ความต้องการสนับสนุนการทำ ผลงานวิชาการ จำนวน 10 ข้อ

โดยแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ตอนที่ 4 และ ตอนที่ 5 ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับโดยใช้ Likert Scale

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย ประสานกับคณะศิลปศาสตร์ เพื่อขอความ อนุเคราะห์และความร่วมมือ เก็บรวบรวมข้อมูล จากอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2551 ทุกท่าน

2.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 พื้นฐานของ อาจารย์ ด้วยค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับผลงานวิชาการ ด้วยค่าร้อยละ

3. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3-5 ด้วยค่าเฉลี่ย เลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผล ตามเกณฑ์ดังนี้

- 1.00-1.50 หมายถึง น้อยที่สุด
- 1.51-2.50 หมายถึง น้อย
- 2.51-3.50 หมายถึง ปานกลาง
- 3.51-4.50 หมายถึง มาก
- 4.51-5.50 หมายถึง มากที่สุด

4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูลพื้นฐานกับข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลงานวิชาการความคิดเห็นที่มีต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ ปัญหา อุปสรรค ในการผลิตผลงานทางวิชาการ และความต้องการสนับสนุนการทำผลงานทางวิชาการ โดยใช้สถิติ ค่าที

3. ผลการศึกษาและอภิปรายผล

3.1 ข้อมูลพื้นฐาน

อาจารย์คณะศิลปศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 57.0) กว่าครึ่งมีอายุ 40 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 59.99) สมรสแล้วมีจำนวนสูงสุด (ร้อยละ 51.40) ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท (ร้อยละ 80) ระยะเวลาทำงาน 20 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 42.85) มีภาระการสอน 11-15 ชั่วโมงโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 74.28) ส่วนใหญ่มีสถานภาพตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์ (ร้อยละ 62.90) เคยเข้ารับการอบรมการทำผลงานวิชาการ (ร้อยละ 88.60) โดยอบรมอย่างน้อย 2 ครั้ง ต่อคน (ร้อยละ 48.40) แหล่งที่มาของความรู้ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ วิธีพิจารณาการดำรงตำแหน่งวิชาการที่อาจารย์ใช้มากที่สุด คือ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (ร้อยละ 91.40) ประเภทของผลงานทางวิชาการนอกเหนือจากทำเอกสารประกอบการสอน คือ หนังสือ (ร้อยละ 41.70)

3.2 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผลงานทางวิชาการ และหลักเกณฑ์วิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

อาจารย์คณะศิลปศาสตร์ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลงานทางวิชาการ และหลักเกณฑ์วิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการในระดับปานกลาง (ร้อยละ 75.70) โดยมีคะแนนต่ำสุดที่ 9 คะแนน คะแนนสูงสุดที่ 15 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ย 11.72 คะแนน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงร้อยละของความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผลงานทางวิชาการและหลักเกณฑ์วิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์คณะศิลปศาสตร์

ระดับความรู้ความเข้าใจ	ร้อยละ
ระดับต่ำกว่าเกณฑ์	18.20
ระดับปานกลาง	75.70
ระดับมาก	6.10
รวม	100

Min = 9 max = 15 \bar{x} = 11.72

3.3 เหตุผลที่ต้องการทำผลงานวิชาการ

3.3.1 เหตุผลที่ต้องการทำผลงานทางวิชาการของอาจารย์คณะศิลปศาสตร์เหตุผลที่อาจารย์ต้องการทำผลงานวิชาการมากที่สุด คือ ตอบสนองความต้องการค้นคว้า (\bar{x} = 4.40) ในขณะที่เหตุผลที่ได้รับแรงกดดันจากมหาวิทยาลัย คณะ และเพื่อนร่วมงานเป็นเหตุผลที่มีผลต่อการทำผลงานทางวิชาการน้อยที่สุด (\bar{x} = 2.80) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุผลที่ต้องการทำผลงานวิชาการของอาจารย์คณะศิลปศาสตร์

รายการ	\bar{x}	S.D	ระดับความคิดเห็น
1. ตอบสนองข้อกำหนดเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการของผู้มีตำแหน่งทางวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)	3.71	.89	มาก
2. ได้รับแรงกดดันจากมหาวิทยาลัย คณะ และเพื่อนร่วมงาน	2.80	.93	ปานกลาง
3. ต้องการผลงานทางวิชาการไปพัฒนาในการเรียนการสอน	4.23	.84	มาก
4. ต้องการสร้างชื่อเสียงให้เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการ	3.49	.95	ปานกลาง
5. ต้องการเป็นแหล่งรายได้เสริมนอกเหนือจากเงินเดือน	3.66	.99	มาก
6. ตอบสนองความต้องการค้นคว้า / เพิ่มพูนความรู้ของตนเอง	4.40	.69	มาก

3.3.2 เหตุผลที่อาจารย์ไม่ต้องการทำผลงานทางวิชาการมากที่สุด คือ ไม่มีแรงจูงใจที่ตีพอกจากการทำผลงานวิชาการ ($\bar{x} = 2.82$) ในขณะที่เหตุผลที่ไม่ต้องการทำผลงานทางวิชาการน้อย

ที่สุด คือ ไม่คิดว่าการทำผลงานวิชาการจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ($\bar{x} = 1.94$) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุผลที่ต้องการทำผลงานวิชาการของอาจารย์คณะศิลปศาสตร์

รายการ	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น
1. ไม่มีแรงจูงใจที่ตีพอกจากการทำผลงานวิชาการ	2.82	1.26	ปานกลาง
2. ไม่คิดว่าการทำผลงานวิจัยจะช่วยพัฒนาความรู้ทางวิชาการของตนได้	2.12	1.14	น้อย
3. ไม่คิดว่าการทำผลงานวิชาการจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน	1.94	1.17	น้อย
4. เสียเวลาส่วนตัว	2.26	1.21	น้อย

3.4 ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตผลงานวิชาการ

อาจารย์ต้องทำงานอื่นนอกเหนือการสอน

เป็นปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด ($\bar{x} = 4.11$) ในขณะที่ไม่มีเวลาเพราะมีภารกิจส่วนตัวเป็นปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด ($\bar{x} = 2.77$) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการผลิตผลงานวิชาการ

รายการ	\bar{X}	S.D	ระดับความเห็น
1. ขาดความรู้และความเข้าใจในหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งวิชาการ	3.46	1.06	ปานกลาง
2. ไม่เข้าใจในลักษณะผลงานวิชาการ	3.34	1.13	ปานกลาง
3. ขาดแหล่งสนับสนุนการทำผลงานวิชาการ	3.77	1.11	มาก
4. ภาระการสอนมาก	3.86	0.97	มาก
5. ต้องทำงานอื่นนอกเหนืองานสอน	4.11	0.90	มาก
6. ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกและปัจจัยพื้นฐานในการทำผลงานวิชาการ เช่น เอกสารค้นคว้า / คอมพิวเตอร์ / สถานที่ทำงานที่เหมาะสม ฯลฯ	3.91	1.06	มาก
7. ไม่ได้ได้รับความร่วมมือในการทำผลงานวิชาการจากหน่วยงานหรือบุคคลอื่น	3.23	1.08	ปานกลาง
8. เหนื่อยล้าจากการทำงานประจำ ต้องการพักผ่อน	3.51	1.26	น้อย
9. ไม่มีเวลาเพราะมีภารกิจส่วนตัว	2.77	1.14	มาก

3.5 ความต้องการการสนับสนุนการทำผลงานวิชาการ

อาจารย์คณะศิลปศาสตร์ มีความต้องการการสนับสนุนการทำผลงานวิชาการ โดยให้มีการสนับสนุนการทำผลงานวิชาการมากที่สุด คือช่องทางในการให้ข้อมูลควรมีหลายช่องทาง

($\bar{x} = 4.60$) ในขณะที่ความต้องการให้จัดประชุม / สัมมนาเชิงปฏิบัติการการทำผลงานวิชาการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เป็นความต้องการการสนับสนุนการทำผลงานวิชาการน้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.31$) ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ การสนับสนุน การทำผลงานวิชาการของอาจารย์คณะศิลปศาสตร์

รายการ	\bar{X}	S.D	ระดับความเห็น
1. จัดประชุม / อบรม / สัมมนาเชิงปฏิบัติการ การทำผลงานทางวิชาการ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	4.31	.83	มาก
2. จัดสรรกองทุนกู้ยืมเพื่อทำผลงานทางวิชาการ	4.34	.93	มาก
3. ให้ข้อมูลเรื่องหลักเกณฑ์ และวิธีการพิจารณา การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ที่เป็นปัจจุบัน	4.49	.70	มาก
4. ช่องทางในการให้ข้อมูลควรมีหลายช่องทาง เช่น ติดประกาศ / จดหมายข่าว / ขึ้นเว็บไซต์ มหาวิทยาลัย, เว็บไซต์คณะ / ทำหนังสือแจ้งเวียน ฯลฯ	4.60	.55	มากที่สุด
5. อนุญาตให้อาจารย์ลดภาระงานสอนในกรณีอยู่ใน ช่วงการทำผลงานวิชาการ	4.51	.70	มากที่สุด
6. ลดภาระงานอื่น ๆ ให้น้อยลง	4.51	.70	มากที่สุด
7. จัดหาหนังสือ สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น คอมพิวเตอร์ / บริการอินเทอร์เน็ต / สถานที่ ฯลฯ ให้เพียงพอ	4.51	.85	มากที่สุด
8. จัดระบบพี่เลี้ยงให้กับอาจารย์ที่ต้องการทำ ผลงานวิชาการ	4.49	.74	มาก
9. ลดขั้นตอนการดำเนินการส่งผลงานวิชาการ	4.57	.69	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.51	.56	มากที่สุด

3.6 เปรียบเทียบเพศ กับความรู้ความเข้าใจ เหตุผล ปัญหาและอุปสรรค และ ความต้องการสนับสนุนการทำผลงานวิชาการ

เมื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง

เพศชายและเพศหญิงโดยทดสอบด้วยค่าที ที่
ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 พบว่า ในประเด็น
ปัญหาและอุปสรรคการทำผลงานวิชาการของ
เพศชายและเพศหญิงมีลักษณะต่างกัน

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ ปัญหาอุปสรรค และความต้องการสนับสนุน การทำผลงานวิชาการระหว่างเพศชายและเพศหญิง

รายการ	เพศ		Sig. เมื่อทดสอบ ด้วย t-test	ความแตกต่าง
	ชาย	หญิง		
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลงาน วิชาการ และหลักเกณฑ์วิธีการพิจารณา แต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ	12.20	11.33	.08	ไม่ต่าง
2. เหตุผลที่ต้องการทำผลงานวิชาการ	3.77	3.66	.47	ไม่ต่าง
3. เหตุผลที่ไม่ต้องการทำผลงานวิชาการ	2.28	2.28	.98	ไม่ต่าง
4. ปัญหาและอุปสรรคในการทำผลงาน ทางวิชาการ	3.20	3.81	.01	ต่าง
5. ความต้องการการสนับสนุนการทำ ผลงานวิชาการ	4.36	4.62	.19	ไม่ต่าง

3.7 อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาข้อมูลความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับผลงานทางวิชาการ และหลักเกณฑ์วิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทาง วิชาการส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้อง กับผลการศึกษา ในประเด็นปัญหาอุปสรรคการ ทำผลงานทางวิชาการรายชื่อขาดความรู้และ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาการ แต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งวิชาการและการไม่ เข้าใจในลักษณะผลงานวิชาการ ซึ่งอยู่ในระดับ ปานกลางทั้ง 2 รายชื่อ ของสมชาย พัทธเสน (2545) ที่ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา ในการจัดทำผลงานทางวิชาการของคณาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และผล การศึกษาพบว่า ปัญหาการได้รับความรู้เกี่ยวกับ ระเบียบและหลักเกณฑ์ในการจัดทำผลงานทาง วิชาการ เป็นปัญหาอันดับที่ 3 ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการ ยังไม่ถูกต้องแม้ได้รับการอบรมแล้วก็ตาม

ประกอบกับจากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็น ทางการอาจารย์หลายท่านให้คำตอบที่ตรงกันว่า หลักเกณฑ์มีความยุ่งยาก ซับซ้อน บางข้อความ การตีความไม่ตรงกันระหว่างผู้ทำผลงานฯ กับ ผู้ประเมิน หลักเกณฑ์การจัดทำผลงานกว้าง เกินไป

2. ผลการศึกษาเหตุผลที่ต้องการทำผลงาน วิชาการของอาจารย์คณะศิลปศาสตร์ที่พบว่า เหตุผลที่ต้องการทำผลงานของอาจารย์คณะ ศิลปศาสตร์ ส่วนใหญ่มีแนวโน้มในทิศทางบวก แสดงให้เห็นว่าอาจารย์มีเจตคติที่ดีต่อการผลิต ผลงานวิชาการซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุนทราวดี เจริญพิเชษ และคณะ (2543) และ วัฒนา พัดเกตุ (2548) ที่พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มี เจตคติที่ดีต่อการผลิตผลงานวิชาการ และศึกษา ในรายละเอียดพบว่าต้องการพัฒนาการเรียน การสอนในระดับมากสอดคล้องกับงานของ เฉลียวศรี พิบูลชล และคณะ (2547) ที่พบว่าเหตุ จูงใจในการผลิตผลงานวิชาการมากที่สุด คือ เพื่อ

พัฒนาการเรียนการสอน ในขณะที่อุปสรรคในที่ต้องการทำผลงานทางวิชาการ คือ ไม่มีเวลาซึ่งอาจเนื่องจากมหาวิทยาลัยกำลังอยู่ในระหว่างการปรับเปลี่ยนทำให้อาจารย์ต้องมีหลายบทบาทหน้าที่ นอกเหนือจากการสอนซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบในปัญหาอุปสรรคที่อาจารย์ประสบมากที่สุด

3. ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการทำผลงานวิชาการของอาจารย์ คณะศิลปศาสตร์ พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคในการทำผลงานวิชาการระดับมากสอดคล้องกับการศึกษาของประมวล แสงสาวย (2543) ที่พบว่าความต้องการและปัญหาการทำผลงานวิชาการอยู่ในระดับมากและเมื่อศึกษาในรายละเอียดก็พบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับปัญหาในการทำผลงานวิชาการเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ข้อค้นพบยังมีแนวโน้มสอดคล้องกับการศึกษาของสุวรรณ ไชยสมคุณ (2548) ที่พบว่าปัจจัยที่มีอำนาจการพยากรณ์ความวิตกกังวลในการจัดทำผลงานวิชาการปัจจัยหนึ่ง คือ ปัจจัยความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผลงานทางวิชาการ

4. ผลการศึกษาความต้องการการสนับสนุนการทำผลงานวิชาการ อาจารย์ คณะศิลปศาสตร์ ต้องการการสนับสนุนในการเพิ่มช่องทางการให้ข้อมูลว่าควรมีหลายช่องทาง เช่น ดิดประกาศ/จดหมายข่าว/ขึ้นเว็บไซต์มหาวิทยาลัย/เว็บไซต์คณะ/ทำหนังสือแจ้งเวียนการผลิตผลงานวิชาการมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะศิลปศาสตร์มีการบริหารในรูปของศูนย์ซึ่งอยู่กระจายในพื้นที่ต่าง ๆ ทำให้อาจารย์ที่อยู่ตามศูนย์อาจได้รับข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานกลางที่ไม่ทันทั่วถึง หรืออาจไม่ได้รับในบางข้อมูล ทำให้ต้องการช่องทางในการสื่อสารระหว่างคณะกับศูนย์และตัว

อาจารย์โดยตรง นอกจากนี้อาจารย์ต้องการให้ลดภาระการสอนและภาระงานอื่นให้น้อยลง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเฉลียวศรี พิบูลชล และคณะ (2548)

3.8 ข้อเสนอแนะ

3.8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อพัฒนา

1. คณะควรจัดสภาพแวดล้อมของคณะให้มีสถานที่และบรรยากาศความเป็นวิชาการ เนื่องจากผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่พบว่าอาจารย์ขาดแหล่งสนับสนุนการทำผลงานวิชาการ ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกและปัจจัยพื้นฐานในการทำผลงานวิชาการและผลการศึกษาความต้องการสนับสนุนการทำผลงานวิชาการที่ต้องการให้คณะจัดหาหนังสือ สิ่งอำนวยความสะดวก และจัดระบบที่เลี้ยงให้ คณะจึงควรจัดเตรียมในเรื่องต่อไปนี้

- การจัดเตรียมห้องผลงานวิชาการ ประจำคณะเพื่อเป็นที่พบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การประชุมกลุ่มย่อย การทำผลงานทางวิชาการ ทั้งนี้ภายในห้องควรมีวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการทำผลงานทางวิชาการ เช่น คอมพิวเตอร์ โต๊ะทำงาน โทรศัพท์ ตลอดจนผลงานที่ผ่านการประเมินแล้วเพื่อเป็นตัวอย่างให้แก่ผู้ที่ประสงค์จะทำผลงานทางวิชาการ

- ห้องสมุด ควรทำเป็นเครือข่ายกับห้องสมุดของสถาบันอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการสืบค้นข้อมูลทางเว็บไซต์ เนื่องจากในปัจจุบันเทคโนโลยีก้าวหน้าและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประกอบกับการเดินทางไปสืบค้นยังห้องสมุดของสถาบันนั้น ๆ ลิ่นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ควรนำผลงานวิชาการที่ผ่านการ

ประเมินขึ้นบนเว็บไซต์คณะ ทั้งนี้เพื่อสะดวกในการสืบค้นข้อมูล

- การจัดระบบพี่เลี้ยง ควรมีการจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งแล้วและผู้ที่จะส่งจะทำผลงานทางวิชาการ เพื่อให้ได้รับประสบการณ์ตรงทำให้เกิดความเข้าใจและจัดให้มีระบบพี่เลี้ยงเป็นที่ปรึกษาในกรณีมีปัญหาที่สามารถขอคำแนะนำได้ในเบื้องต้น

2. การจัดทำเป็นยุทธศาสตร์หรือนโยบายของคณะ เนื่องจากอาจารย์ที่ได้รับตำแหน่งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไปของคณะยังมีจำนวนไม่มากนัก รวมถึงผลการศึกษาที่พบว่าระดับความรู้ความเข้าใจในการทำผลงานฯ 3 ใน 4 อยู่ในระดับปานกลาง และที่ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มีถึงเกือบ 1 ใน 5 คณะจึงควรดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

- กำหนดสัดส่วนการเพิ่มตำแหน่งทางวิชาการต่อจำนวนอาจารย์ทั้งหมด ทั้งนี้คณะควรจัดเตรียมงบประมาณให้เพียงพอต่อการทำผลงานทางวิชาการ ทั้งนี้เนื่องจากงบประมาณมีความจำเป็นมากในการทำผลงานทางวิชาการและเป็นแรงจูงใจที่ดีในการกระตุ้นให้อาจารย์ประสงค์ทำผลงานวิชาการ

- จัดหาแหล่งทุนอุดหนุนในการจัดทำผลงานทางวิชาการไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภายในหรือภายนอกมหาวิทยาลัย

- ควรจัดทำคู่มือแนวทางการจัดทำผลงานวิชาการ ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์บางท่านไม่มีความเข้าใจในการทำผลงานวิชาการ และการจัดทำรูปเล่ม การพิมพ์รูปภาพประกอบ การอ้างอิง เพื่อให้เป็นรูปแบบเดียวกัน ดังนั้นคู่มือจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่จะชี้แนะให้เกิดความ

เข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน

- ควรจัดอบรมการทำผลงานทางวิชาการโดยจัดหาผู้เชี่ยวชาญหรือวิทยากรให้คำแนะนำการวางแผน การจัดทำผลงานทางวิชาการ ซึ่งอาจจัดเป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติจริง

- ควรจัดช่องทางการนำเสนอผลงานทางวิชาการเพื่อการเผยแพร่ให้แก่ผู้ส่งผลงานทางวิชาการ

3.8.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรนำข้อค้นพบจากการศึกษาในด้านที่เป็นปัญหา มาเป็นข้อมูลเพื่อศึกษาวิจัยค้นหาสาเหตุต่อไป

2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดทำผลงานทางวิชาการของคณะและหรือมหาวิทยาลัย

4. สรุป

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาการทำผลงานวิชาการเพื่อดำรงตำแหน่งวิชาการของอาจารย์คณะศิลปศาสตร์ วัตถุประสงค์การศึกษาเพื่อศึกษาสภาพการผลิตผลงานทางวิชาการ ความรู้ความเข้าใจในการทำผลงานวิชาการ เหตุผลที่ต้องการทำผลงานทางวิชาการ รวมถึงปัญหาอุปสรรคในที่ต้องการทำผลงานทางวิชาการและความต้องการการสนับสนุนการผลิตผลงานทางวิชาการของคณาจารย์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามซึ่งคำนวณค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้วยวิธีความคงที่ภายในด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา วิเคราะห์ข้อมูลโดย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

และค่าที่ ผลการศึกษาพบว่าอาจารย์คณะ ศิลปศาสตร์ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลงาน วิชาการและหลักเกณฑ์วิธีการพิจารณาแต่งตั้ง บุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ระดับปาน กลาง เหตุผลที่อาจารย์ต้องการทำผลงานทาง วิชาการสูงสุด คือ ตอบสนองความต้องการ ค้นคว้าของตนเอง และเหตุผลที่ไม่ต้องการทำ ผลงานวิชาการสูงสุด คือ ไม่มีแรงจูงใจที่ดีพอ ปัญหาและอุปสรรคในการทำผลงานทางวิชาการ มากที่สุด คือ ต้องทำงานอื่นนอกเหนือการสอน สำหรับความต้องการให้สนับสนุนการทำผลงาน ทางวิชาการมากที่สุด คือ ช่องทางในการให้ข้อมูล ควรมีหลายช่องทาง การทดสอบด้วยค่าที่ พบว่า เพศหญิงและเพศชายมีระดับปัญหาและอุปสรรค ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง การทำผลงานทางวิชาการ เพื่อดำรงตำแหน่งวิชาการของอาจารย์ คณะ ศิลปศาสตร์ครั้งนี้ ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินผลประโยชน์ ประจำปี พ.ศ. 2551 จากคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมนังคฆพระนคร ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

6. เอกสารอ้างอิง

กองบริหารงานบุคคล. 2551. ข้อมูลการดำรง ตำแหน่งวิชาการอาจารย์ของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมนังคฆพระนคร. (อัครา) เณลียศวรี พิบูลชม และคณะ. 2548. รายงานการ วิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการสร้างงาน วิจัย และ ผลงานทางวิชาการของ

คณาจารย์คณะมนุษยศาสตร์ ปัจจัยเอื้อ อุปสรรค และแนวทางการพัฒนา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ประมวล แสงสลาย. 2543. ความต้องการและ ปัญหาการจัดทำผลงานทางวิชาการของ ข้าราชการครู ตามความคิดเห็นของ ข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตอุบลใต้ จังหวัดอุบลราชธานี. วัฒนา พัฒน์. 2548. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาเจตคติในการทำวิจัย และ ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยของ อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย นเรศวร. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย นเรศวร.

ศุภนิมิต ณ เชียงใหม่. 2541. การเข้าสู่ตำแหน่ง ทางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัย เชียงใหม่. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.

สมชาย พัทธเสน. 2545. ปัญหาและแนวทาง แก้ไขในการจัดทำผลงานทางวิชาการ ของคณาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหา- วิทยาลัยบูรพา. คณะศึกษาศาสตร์ มหา- วิทยาลัยบูรพา.

สุนทราวดี เจริญพิเชษ และคณะ. 2543. ความ ต้องการและปัญหาการจัดทำผลงานทาง วิชาการของข้าราชการครูตามความคิด เห็นของข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญ ศึกษา สหวิทยาเขตอุบลใต้ จ.อุบลราชธานี. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์.

สุวรรณ ไชยสมคุณ. 2548. ปัจจัยบางประการที่ สัมพันธ์กับความวิตกกังวลในการจัดทำ

ผลงานทางวิชาการเพื่อกำหนดตำแหน่ง
อาจารย์ 3 ของข้าราชการครู สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด
เขต 1. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.

อุทุมพร (ทองอุไท) จามรมาน. 2543. การประกัน
คุณภาพระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ:
พินิจพับลิชชิง.